

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

De suspectis tutoribus et curatoribus

[urn:nbn:de:bsz:31-319110](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319110)

in fi. et bart. in l. ne quid de inc. rui. naufra. a. Tutor. s. tor. ia. de are. Et vide bart. in d. l. filij. et bal. in l. si patru. C. co. i. v. r. usq. iudi. b. De p. mor. te. s. tutor. In b. s. sunt due regule. pro hoc in simi. li. facit text. i. l. i. s. edit. de eden. vbi ponit du. regule. vna permissua alia prohiby. tia. vbi vi. de bal. post ray. et ide. m. tenz. do. an. m. c. g. per. petuus. d. fi. istru. fa. tex. a. ibi. bal. in l. si ruffin. C. de testa. mili. vide spec. in ti. d. istru. cau. s. videndu. et vide bal. et moder. i. d. l. h. ruffin.

ne dicitur dixi. si quis omis. causa test. l. si dolo Ex. l. sequenti.

Tutore emente aliquid de pecunia pupilli efficitur ipsius pupilli.

Tutor. Quod tutor vel curator minoris efficitur minoris. h. d. C. No. q. illud qd emif ex pecunia minoris efficitur minoris. simile dicit glo. in vxore ecclesia et milite. idē no. in l. si vt proponis. C. de rei ven. Op. s. ti. ij. l. ticiu et meuium. s. altero. So. fm. By. illa pecunia no erat minoris: lz fuerat redacta ex re minoris: s. tutor erat debitor in genere: ut ibi dixi. Op. j. s. so. l. filie. so. fm. ia. dare. q. istud qd hic dicit q. res empra de pecunia minoris efficitur mioris debet intelligi tutore uel curatore emente. facit s. de pe. l. ex pacto: sed extraneo emente sec. ut no. in. d. l. filie. nisi forte in subfidiu: ita debet i. telligi. d. l. si vt proponis. C. de rei ven. C. Op. ad id quod dicitur hic de stipulatione de. l. so. lutum. s. per liberam. s. de pig. ac. so. glo. hic et melius in l. contraria. quod dicitur ibi.

Olus. Pupillus non tenetur ex dolo tutoris nisi quatenus ad eum peruenerit. h. d. dicitur plene ut dixi in l. si dolo. j. si quis omis. ca. testa.

Est mortem. De eo quod ut administrator finita administratione non tenetur. h. d. intellige in administratore necessario: in voluntario dicitur. l. pcurator qui p. euictione. s. de procura. bar.

Ex. s. sequenti. Tutor contrahens simpliciter: quando intelligatur s. here nomine suo: et quando pupilli.

Tutor. Si tutor simpliciter contrahat in re pertinente ad pupillum intelligitur tutorio nomine contrahere. si i. re que pot. ad ipsuz: et ad pupillum pariter pertinere intelligitur noie proprio contrahere nisi aliud actum sit. h. d. Et iste. s. habet duas partes. secunda ibi non idem in eo. C. Op. ad pri. de. l. cum post. s. i. s. ti. ij. Quidam dicunt q. debet intelligi hic qn accepit tutorio noie: s. gl. dicit et bene q. hoc no. expedit. na. cotrahedo simpliciter in re prinete ad pupillu itelligit tutorio noie: ut hic. et. j. e. l. fi. Non ob. d. l. cu. post. s. i. qa intelligo q. ibi expse voluit se pprio nomie obligare. C. Op. j. de admi. re. ad ci. p. l. iij. s. i. eu. Sol. dicit quida q. ibi expse fuit actu q. pprio noie obligare. forte volēs donare. ita dicit gl. hic: tu dic q. glo. hic. et. j. e. l. fi. loqtur qn tutor simplr. pmisit: ibi qn pmisit aio nouadi. ex hoc eni solo q. aio nouadi pmisit intelligit se pprio noie velle obligare: ut ibi patet. C. Op. de. l. p. cu. q. p. euictioe. s. de p. cu. sol. ibi in gestore voluntario: hic in necessario fm. gl. ia. de are. aliter dicit: ut refert cy. C. qd. cuz. eo. l. ei. q. dixi. plene in. d. l. p. cu. q. p. euictioe. et. l. si pupilli. s. i. s. de nego. ges. circa gestore uero necessariu q. e. p. prie materia nostra distingue: aut est certu q. l. ter se voluit obligare et stam. certo: aut e. dubiu qa pmisit simpliciter no. dicedo. p. se suisq. here dibus: et tuc aut cotraxit in re q. euideret prinete ad pupillu: aut in re q. pot. eque prinete ad eu: sicut ad pupillu. prio casu aut cotraxit. pmittendo aio nouadi. et ex hoc videt proprio noie pmittente: ut. l. iij. s. in eu. de admi. re. ad ciui. pri. aut pmisit no. aio nouadi: et tuc aut sciebat tutor pupillu ex hoc ueniri no. posse: et ille q. cuz eo cotrabebat ignorabat: et tuc ppter doliuz tu-

Distigue adde q. not. bar. in. l. iij. s. i. iu. sol. et qd. no. bart. in. l. si patru. us. circa me diuz. C. co. v. r. iu. et q. babes in. l. post. dotem l. vi. lec. sol. matri.

De suspec. cio tu. Ru.

toris ipsemet pprio noie tenet: ut. l. cu. post. s. i. ver. p. terea. s. ti. ij. aut in tutore absuit dol: et tuc videt tutorio noie pmittente: ut hic. et. j. e. l. fi. Seco casu qn cotraxit in re q. pot. pariter pte. re ad vtruz: et tuc aut fuit expsum hoc fieri in ca. ptinete ad pupillu: et videt cotrahete tutorio noie: ut hoc. s. in fi. Expressio eni cause tuc habet perinde ac si diceret tutorio nomie facere. Idē in procuratore: ut. l. si pupilli. s. i. ibi ut pi gnus uel ut debitorē liberet: idē in institore: ut. l. i. s. nūc. aut. ver. q. si in p. cis. de exerci. si vero hoc no. exprimat: tunc videt se pprio noie obli gare: ut hic secundo responso: qd. intellige q. tu ad actionē dandā creditori p. tra. eu: si sibi tuto ri qui illud conuertit in vtilitatem pupilli datur actio contra pupillum. et eodem mō vbiq. qd. dixi supra tutorem teneri pprio noie intellige q. repetat a pupillo: nisi costet q. fecerit aio do nadi: ut. l. cu. post. s. ij. ver. rudi. et ver. sed. si. is. de quo. s. ti. ij. Et ex hoc sequit q. defensiones pupilli poterunt hoc casu prodesse tutori: qui proprio nomine tenet: ut. d. l. cu. post. s. i. in fi. dicti. s. et. j. de ac. et obli. l. qui seruuz. puto etiaz q. hoc casu si pecunia fuit conuersa in vtilitatez pupilli competat mutuan. di. vtilis actio contra pupillum: licet eius contēplatione non mutua. verit: ut. l. ei. qui. in fi. C. quod. cu. eo. facit. l. eum. C. si. cer. pe. quod. plene. no. in. d. l. si. pupilli. s. i. et predicta faciunt ad. q. quaz. disputau. priori. bus. est. concessum. arbitrium. super. abundātia: fecerunt aliquid quod non poterant vigore eo rum officij: poterant tamen facere vigore arbi. trij. sibi. concessi. super. abundātia. no. expreso. hoc. q. facerent. vigore. arbitrij. sibi. concessi: an. ac. tus. valeat. dicitur. dixi. in. dicta. disputatōe. Que. ritur. quid. si. tutor. aliquid. acquirit. simpliciter. sti. pulando. uel. emendo. Glo. dicit. idem. tu. intel. ligas. ut. dixi. s. e. l. ij. et. s. ti. ij. l. ticiu. et. meuiū. s. altero. Bar.

Tutor interposito.

Sicut pupillo queritur per tutorem ita per actorem ab eo constitutum. h. d.

Tutor qui. Si negocium in parte spectat ad pupillum pro illa videtur tutorio noie facere pro alia proprio. hoc dicit. In tex. ibi. co. uenitur: scilicet a legatarijs

De suspectis tutoribus et curatoribus. Rubrica

Ec clausula.

Pro. modum summe. primo ponit quid induxit ad tractandum seu traden. dum istam materiam. secundo po. nit que requiruntur ad hoc ut ista materia intel. ligatur et illa per ordinem tractat per totu istuz titulum partes patent. C. No. q. materia quori. diana est melius et subtilius examinada: ut hic et. l. legau. j. de lib. leg.

Ex. s. sequenti.

Accusatio suspecti tutoris an sit civilis an cri. minalis. et an debeat porrigi libellus secunduz formam. l. libellorum. et an iudex possit proce. dere per inquisitionem. et an quando quis acu. sat aliquem de suspecto debeat se subscribere.

Sciendum. Primo quero an ac. cusarō suspecti dicatur publica. Glo. dicit hic q. est legitimuz crimen: et tamē no. dicit q. est publicū. sed q. sit publicū

dicam. j. e. l. §. pñs. hoc plene examinavi. j. de pu. iu. l. i. nã quo ad qd e publicu quo ad qd n̄ requirat forma. l. libelloru. j. de accu. Gl. hic dicit aut pceditur per via accusacionis ad remouendũ: & requirit illa solẽnitã. aut p via inquisitionis: & tunc secus: ut. j. e. l. iij. §. preterea.

Ad hoc examinandũ primo est videndũ vtrũ accusatio suspecti sit civilis causa uel criminalis. & hic inuif q̄ sit criminalis: ut. j. pxi. §. & j. e. l. §. h. & j. ad turpil. l. i. §. suspecti. In contrariuz q̄ sit causa civilis apparet: quia potest interuenire procur. ut. l. nō solũ. §. h. s. de procur. ueritas est q̄ siquidẽ agitur ad remotionẽ solã tũc est causa civilis: ut. d. l. non solũ. in fi. probatur p rationẽ: quia hic agit solũ ad remediũ & com modũ priuati. s. pupilli non ad uindictã publicã ergo & c. pro hoc facit optime tex. in. c. tue. extra de procur. Si aut ageret ad penã imponendã: tũc an sit cã civilis uel criminalis. & inuif q̄ sit criminalis: ut. j. e. l. §. fin. Et ex hoc apparet apud quẽ iudicẽ debet hec actio proponi: ut. j. pxi. §. dicef. nec est mirandũ si etiã eo casu quo dixi esse causã civilẽ uocatur suspecti accusatio: quia etiam querela inofficiosi testamenti uocaf accusatio: & tamẽ cã civilis est: ut. l. posthumus. §. i. s. de inof. test. Scdo videndũ est qũ dicit civilis ista accusatio vtrũ debeat porrigi libellus fm formã. l. libelloru. j. de accu. quia quãdo criminaliter intentat nō est dubiũ. Rñ. in accusati onibus civilib⁹ descendenti⁹ ex dlicto siquidẽ infamant debent poni in libello oia illa que in criminali: ut. l. pretor edixit. in prin. & ibi dixi. j. de iniur. & s. de dolo. l. item exigitur. & ibi dixi. & est tex. in. c. tue. extra de procur. vñ si hec accusatio proponeretur de dolo ita q̄ remotus infamaretur deberet poni locus & tempus fm formã. l. libellorum. alias secus. Tertio est videndũ vtrũ qũ iudex procedit per inquisitionẽ i isto crimine sit necesse q̄ inquisitio contineat oia illa que dixi debere continere accusacionem. Glo. hic ut dixi tenet q̄ non. Idem uidetur generaliter tenere insti. de pub. iudi. in prin. Idẽz Inno. de iure canonico. extra de pur. ca. c. fi. ueritas est q̄ siquidẽ iudex inquit solũ ad remouẽdũ non est necesse q̄ inquisitio contineat crimẽ determinatũ. sufficeret enĩ si iudex diceret: hec est inquisitio quã fecit talis iudex ad videnduz vtrũ tutor bene administrauerit: & si inuenit eum dolose uel culpabiliter gessisse: tunc intendit eum remouere. & de tali intelligit Inno. in. d. c. fi. extra de purg. ca. & tex. ibi. sed si inquireret ad eum puniendũ: tunc cum inquisitio succedit in locum accusacionis deberet continerẽ crimen certum sicut accusatio solum hoc min⁹ q̄ non est in ea necessaria solẽnitã inscriptionis: & de hac solẽnitã non seruanda loquitur isti. de pu. iu. in prin. ita tenet iac. bu. insti. de act. i prin. dixi in. l. libelloru. j. de accu. **Quero an quando quis accusat aliquẽ de suspecto debeat se subscribere ad penã talionis.** gl. dicit q̄ sic & erit pena talionis infamia. Item alie pene q̄s quandoq̄ quis patitur extraordinarie. Hoc dicunt aut accusatur criminaliter hoc est ut remoueat & puniatur: & tunc debet se subscribere: aut ut remoueat tantum & non debet se subscribere: quia est causa civilis. Et non ob. quod glo. dicit de pena infamie: quia per hoc nō e locus inscriptioni: alias sequeretur q̄ in qualibet accusacione civilis famosa quis deberet se inscribere: q̄ nō repit. l. cautũ. de hoc p. doc. in. l. fi.

Et claufula. §. sciẽ. dum. uel criminalis. In causa suspecti sit civilis uel criminalis. vñ bal. in. l. i. C. si tu. nō gessit. Utor & hoc fac ad ea que not. bar. in. l. i. §. i. cum con. cor. de ope. no. nunc.

C. e. ti.

Ex. §. sequenti.

Delegatus etiam potest cognoscefi de suspecto agatur: ut tãtũ remoueat. si autẽ ut eẽ puniatur non potest cognoscere.

Damus. Causa suspecti p̄t agitari corã ordinario & corã delegato iudice. hoc dicit. C. Op. j. ad turpil. l. i. §. suspecti. So. ibi nomẽ p̄fidis ponit generalit̄ ut cõprehendat delegatos. alij dicũt q̄ delegatus p̄t cognoscere: ut hic: nō punire ut in p̄trario. Ista questio fuit semel inter do. fran. acc. & do. dy. ut refert cy. in. l. fi. C. eo. ueritas e ista aut accusant de suspecto ad remotionẽ tantũ: & sic civiliter: & p̄t de hoc cognosci & iudicari apud d̄ legatũ: ut hic. aut accusant: ut remoueat & puniantur & tunc solũ apud ordinarium: ut in. l. §. ria. & ibi plene dixi.

Ostendimus. Oēs tutores cuius cũq̄ cõditiois existat p̄nt accusari de suspecto si male gerãt. b. d. C. Op. j. e. l. si tutor. So. dicit gl. illud est cõsilũ q̄ an sit ueruz ibi dicaz. **Quero qualiter petitur remoueri patronus q̄ non infametur.** dic. ut. l. fi. C. e. Bar.

Ex. §. sequenti.

An crimẽ suspecti sit publicũ & d̄ dicit de q̄si.

Consequens. Quilibet admittit ad accusãdũ tutorẽ de suspecto etiã mulier si ex pietate mouet. b. d. C. No. q̄ publicũ est illud quod oib⁹ patet q̄s facit ad multa. C. Op. q̄ mulieres nō admittant: ut. j. de accusa. l. ad crimẽ. Sol. speciale est hic. **Quero vtrũ crimẽ suspecti sit publicũ.** Glo. dicit q̄ sic: ut. j. de pub. iudi. l. i. & insti. e. §. pñs. & sic tex. qui dicit hic quasi est expressiuum ueritatis. ego aliter intelligo ut dixi i. d. l. i. j. de pu. iudi. Bar.

Ex. §. sequenti.

Atrocita facta que dicantur.

Si quis de plebeis. Ob fac ta atrocita tutor nō solũ remouet sed etiã puni tur. b. d. Et hic tractat de vltima parte eius de quo tractaturũ se dixerat. in prin. l. scilicet d̄ pena suspecti. **Quero que sũt ista facta atrocita.** Glo. ponit exẽpla quã no. quia appellat atrocita illa facta que alibi non reperiunt numerata inter atrocita de quibus ponitur in. l. auxilium. s. de mino. Bar.

Ex. l. sequenti.

Si sunt due regule vna permissiua alia prohibitiua: prohibitiua attenditur.

Tutor. Tutor p̄t accusare cõ tutorẽ suspectũ etiam si fuerit remotus. b. d. C. No. q̄ vbi sũt due regule vna pmissiua alia p̄hibitiua: potius attendit p̄hibitiua. nã regula e q̄ qlibet posset accusare suspectũ. alia e q̄ libert⁹ nō p̄t accusare suspectũ patronũ. certe ista p̄ualet: ut hic fm dy. & ia. de are. **Quero dicitur hic patronuz suum cuius erat patronus iste.** In glo. ponunt tres opi. & quelibet p̄t esse bona.

Ex. §. sequenti.

Tutor an remoueri possit ex cognitione incideti: & an damnatus ex inquisitione sit infamis & fauore pupilloru iudex p̄t inquirere principaliter super causa suspecti.

Preterea Tutor p̄t remoueri ex officio iudicis sine accusacione. b. d. C. Primo quero qualiter p̄t pre

k ij

Si tutor inimicus fratri an inimicus fratris mei sit mihi inimicus an iniuria facta socio meo fit scilicet mihi vide bal. i. l. ij. C. de leg. 2. qd dixi de socio. vid. qd dixi i. l. item apud ad fi. de iniur.

tori liquere ipsum esse suspectum. Glo. respondet duobus modis. primo incidenter cum sup alio iudex principaliter cognosceret vidit tutorem fraudulenter se gerere in causa pupilli. Secundo modo si iudex principaliter inquit: ut videat super hoc si tutor bene vel male gerat. ut. j. e. l. fi. Et primo no. q. tutor potest remoueri ex cognitione incidenti. quod qualiter intelligat dicat. j. e. l. impuberibus. §. fi. est tñ regula q. de quolibet dñico commissio coram iudice sup aliquo principaliter cognoscente ipse potest inquirere et punire: ut. l. nullus. C. de testi. et l. sciatur. C. de p. ba. dixi plene in. l. ij. §. si publico. j. de adul.

Secundo no. q. iudex potest ingredi principium super causa suspecti. Et aduerte q. hic est speciale fauore pupillorum. alias enim non est permessa inquisitio ad utilitatem priuata: ut hic patet: q. si speciale est in pupillo: ergo in contrario est ius commune. ad utilitatem enim publicam licet inquirere secundum ea que dixi. d. §. si publico. Quero an isto casu quo aliquis remouetur per inquisitionem sit infamis glo. dicit q. non: quam vide et signa dicit dy.

Quo. q. damnatus per inquisitionem non efficitur infamis. et ista glo. non reperitur alibi dicit ipse. certe imo reperitur in. l. fi. C. e. et l. i. C. de modo mulc. de hoc no. in spec. de sen. §. i. ver. quid d. bis. examinari plene. j. de pu. iud. l. infamem.

Ex. §. sequenti. Notario non interdicitur officium ob delictum commissum extra officium notariatus.

Nunc videamus. Tutor remouetur ob dolum in tutela commissum. secus si extra tutelam. Item secus si in alia tutela: si est qui eum actione tutelae conueniat. hoc dicit vsq. ad. §. si tutor inimicus. Quo. q. ob crimine commissum alias q. in tutela non potest quis remoueri ut suspectus: qd facit ad. q. de notario dñato de falso ex aliqua causa non pertinente ad officium notariatus ne per hoc interdicitur illud officium sibi. de quo dixi plene in l. eandez. §. i. j. ad. l. iul. repe.

Quod si quis. Quo. hic d. hac d. ctioe quoad: que non habet in se conditionem extenuat. de quo. j. tit. i. l. pe. dixi plene in. l. i. j. de cond. et de.

Ex. §. sequenti. Relinquit arbitrio iudicis an tutor remoueri debeat propter inimicitiam fratris pupilli vel transfuersalium.

Si tutor. Propter inimicitias cum pupillo vel cum pariter remouetur tutor ut suspectus. h. d. Quero qd si est inimicus fratri vel alicui ex transfuersalibus. gl. dicit secus. Contra ista glo. facit. C. de execu. tu. l. humanitatis. ita dicit dy. Item videt contra tex. j. de iniur. l. lex cornelia. et l. ite apud. §. conuini. et §. se. e. ti. vbi si fit iniuria socio meo fit iniuria mihi: multo magis si consanguineo. vñ puto standum esse arbitrio iudicis secundum facti qualitatem et consuetudinem regionis. in tuscia enim est consuetudo ut qui inimicus seu iniuriat vni ex consortibus hoc est descenditibus per lineam masculinam inimicus vel iniuriat omnibus. alibi aliter obseruatur: et hoc innuit hic tex. vñ de standus est arbitrio iudicis ut tex. subiicit. Bar.

Senola. Propter res male venditas potest tutor ut suspectus remoueri. h. d.

Tutor qui alimenta. Tutor qui denegat alimenta indebite potest:

ut suspectus remoueri et etiam puniri. h. d. Ex. §. sequenti.

Quis dicat pertinaciter resistere iudici et inquitur et humilis dicit diuinare carens. et in carcere qd non debet poni pro debito: nisi qui non habet bona sufficientia pro debito.

Tutores qui reptonum

Qui non facit inuentarium vel pecuniam ad computationem non deponit pertinaciter in vinculis et ponendus: nisi fuerit positus in dignitate. h. d.

Quo. de pena tutoris qui non facit inuentarium. Quo. tex. q. dicit pertinaciter: cum sua gl. Ex quo habes q. ille dicit pertinaciter resistere q. iudici precipienti non obedit. et sic facit q. ille posset condernari tanquam hereticus pertinax q. inquitur aliquid asserenti non credit. Tertio no. q. humilis homo dicit quilibet dignitate carens. p. hoc. §. e. l. i. §. si. pro hoc. C. ut nemo priua. l. i. §. m. iac. d. are. Quo. tex. ibi in vinculis publicis etc. cum glo. q. intelligit illud verum qui laborat inopia et sic no. q. de iure cõi non debet quis poni in carcere pro debito: nisi qui non habet bona sufficientia pro debito: qd satis placet. si enim primo discutuntur mobilia q. perueniatur ad imobilia: et primo imobilia q. perueniatur ad nomina: ut. l. a diuopio. §. in venditione. j. de re iudi. multo magis ista debent discuti anteq. perueniatur ad personam. statuta tñ et consuetudines tuscie statuunt aliter.

Qui ob segnicie

Remotus ob culpam non est infamis. Item in eo cui alius adiungitur. h. d. Quero que differentia est inter ista nomina. glo. dicit q. quasi idem significat: et sic est inculcatio verborum. sed si quis diligenter inspiciat diuersa importat. Quero an remotus ob laetam culpam efficiat infamis. gl. videt tenere q. non. idem no. in. l. in actionibus. §. de in litem iura. et ibi dixi. doc. tagut in. l. vlt. C. e. ti.

Enim. Remotus absque dolo non est infamis: et si in sententia causa non exprimat non intelligitur ex causa famosa dñatus seu remotus. hoc dicit. Quo. causam debere inseri in sententia: si tamen non inseratur non viciat. de quo per dy. in. l. qui rome. §. duo fratres. j. de ver. obli. per cy. in. l. properandum. §. illo. C. de iudi. per canonistas extra de re iudi. c. ficut. Quo. q. in dubio non intelligitur causa famosa. Op. sententia debet referri ad acta. ut. l. fin. C. de sen. que sine cer. qua. et de excep. rei. iu. l. si ex testamento. et l. si quis. ad exhib. et ibi no. Gl. dicit distinguendum: aut obicitur culpa tantum: et obtinet quod dicitur hic. aut obicitur dolus tantum: et ob illam causam videatur remotus: ut in contrario. aut obicitur culpa et dolus: et huc casum non posuit glo. Et tunc etiam videt remotus ob culpam: ut no. in. l. si quis ad exhibe. facit. l. si preses. et l. interpretatione. j. de penis si autem nulla causa exprimebatur in libello: tunc etiam procedit hoc dictum glo. ut intelligatur remotus ob culpam tantum. quod no. Quo. ergo quomodo potest esse q. nulla causa exprimeretur cum accusatio debeat soleniter proponi: ut. §. e. l. i. §. i. uel dicas q. hic procedebatur per inquisitionem: ut ibi dixi: uel si dicas q. per accusationem tamen non est necesse q. exprimat causa qui dolus non obicitur. habet enim similitudinem cum iudicis vniuersalibus: et sic sufficit dicere: dico q. male et non diligenter administrauerit negocia: ut hac. l. ficut sufficit dicere

in carcerem mitti nisi qui non habet bona sufficientia. et adde qd in hac computatione dicitur ex cuti bona si demissoris. tex. e. sing. i. l. si plures. §. pterea si q. raf. j. de fide ius. que tex. multu. not. bal. in. l. mulier. C. de tur. do. et add. q. dixi i. l. i. C. q. bo. ce. pos. et bar. i. l. co. co. alias e. l. labeo. j. ad l. iul. pecu. et add. bald. in. l. si filio la. ij. fol. mat. ADDE bald. dñ. p. filio. xl. cu sequenti et xviii. l. i. et pulchre cõsi liti i eadem materia eius de bal. consilio. ceclyxx. iij. ij. li. et p. eundem p. filio cccvii. et c. xxxvii. iij. li. et an si heat bõa i alieno fritorio ita q. indemnitati credito ris possit p. uidere an sit relaranduo. cõfilio. cccc. xviii. iij. vo. lu. pau. d. ca. p. filio. xxxv. iij. et sequet. pe. de scha. p. filio. cccij. et ro. p. filio. cccxx. vbi al. le. tex. in. l. si plures per alexan. al. legatum in apostila. f. Eni b. vide com. post. et ioan. an. in. c. sup. eo. de elec.

In actione tutele: peto q reddas rationem ad-
ministrationis tue tutele.

Ex. s. sequenti.

Si pretor Snie verba sbet itelligi ut referat ad sniam.
Id est phibere gerere
& remouere. hoc dicit.

Op. s. de admi. tu. l. iij. s. fi. & qd not. s. ti. ij.
l. iij. Sol. gl. & bñ. hic phibuit eu gerere q accu-
sabat ut suspect: ibi erat pntio quis deberet
administrare. & sic no. q verba snie debent itel-
ligi qrum possunt: ut referantur ad petitionez.

Qui nihil. C. opp. C. e. l. ij. & l. iij.
Sol. tutor q nil gessit aut
fecit ptumaciter & iustus a ptore pot remoueri
vt in p. rarijs. & de admi. tu. l. fi. in pri. aut no co-
tumaciter: & tuc aut scieter & dolose & pot remo-
ueri: ut suspect: ut in s. raris aliter secus: ut hic. &
ideo cogit alijs administrare p iudice: ut facili-
si male gerat possit remoueri: ut. l. i. in prin. s. d.
admi. tu. & per cy. in. l. ij. C. e.

Aspectus. Satisfatio no
ipedit quin tu-
tor si male gerat possit remoueri: ut
suspectus. b. d.

Impuberibus. Adul-
ti pfit
accusare curatore d suspecto cu p filio
p sanguineoru: sec in pupillo. b. d. C. No. qñ
alijs dz facere aliqd cu p filio alteri ex disposi-
tione. l. dz illud regri & seq. ut hic & insti. e. s. im-
puberibus. quod itellige: ut dixi in repetitioe.
l. i. s. si plures. s. de exerci.

Si fraus. Tutor pot remoueri pp
lata culpa. b. d. C. No.
q lata culpa eqpat dolo: qd itellige qru ad re-
mouedu no qru ad isamadu. dixi. s. e. l. iij. s. fi.
Ex. s. sequenti.

Fuga an faciat que suspectus.

Preterea. Ex sola ptumacia quis
suspect: efficit: & ut sus-
pectus remoueri pot. b. d. In tex. ibi careant. f.
suaru reru detentioe: que trasserunt i pupillu:
vt. j. seqtur. C. No. q ppter fuga: qd efficit sus-
pect: & ista suspicio sufficit ad pdenationez: qd
est veru hoc casu vbi ipsa suspicio habet p deli-
cto: simile qñ fuga ipsa habet p delicto: ut. C.
de deserto. l. i. alias secus. facit ad p dicta. C. de
omni agro deser. l. licitu. li. xi. & in au. de exhi.
reis. s. si vero etiã quedã. col. i. & ibi p ia. s. bel.
in. l. in bone fidei. C. de iureiur. & ibi per guil. et
cy. & j. ad fil. l. lex cornelia. s. i. & ibi dixi.

Ex. s. sequenti.

**Tutor cotumax pot remoueri ordine infra-
scripto.**

Item si quis. Ladit sub pcedenti
sumario. C. p. di-
cis hic q raro: imo frequeter: ut. s. e. l. i. in prin.
So. dicit dy. postulatio suspecti freques est: ut
ibi: sed q hoc mo remoueat istud sit praro. ita
loqtur hic. C. ultimo no. istã. l. q qñ tutor est
cotumax & no coparet pot remoueri. ordo aut
remotiois erit q post ptumacia iudex inquirat
an ipse latitet. & pp hoc eu remoueat: erit ergo
necessaria noua citatio post ptumacia primã. &
ideo iac. de are. exponit sic diligeter habita inq-
sitiõ sup hoc an latitet an abñs sit. puto etiam
q in ipse citatioib: pri: possit iudex cominari
q si no coparet ipm remouebit tanq suspectu
& tuc: quia ad hoc vñ esse citatus non reqrit no-
ua citatio. ar. s. de iudi. l. ad peremptoriu. cu
l. seq. & l. nonunq. & s. de admi. tu. l. tutor qui

s. ite soler. facit. C. quo & qñ iu. l. consentaneu.
& eode modo itelligo qd no. s. e. l. iij. s. p. terea
& sic qñ iudex incidenter coperit tutorẽ fraudu-
leter administrare anteq remoueat eu sup hoc
dz citari ad hoc ut possit facere suas defensiões
hoc eni dz fieri ca cognita: ut h no. p. gl. & sic dz
itelligi qd no. p. glo. C. de admi. tu. l. fi. in pri.
Ex. l. sequenti.

Quatr debeat couinci ille q per aliquem nu-
tu misit pecuniam que est deperdita uel ad d-
bitum finem non peruenit.

Aspectum. Suspect: tu-
tor dicitur ex

moribus non ex diuitiaru defectu. b. d.
C. No. bene hac. l. quia facit ad multa maxime
qñ querit: an alicui ipuref qd cofidit de aliquo
misso per eu mittendo pecunia uel alia rem. no
eni ex hoc solo potest couinci q ille paup erat:
sed ex moribus precedentib: hoc dz perpendi.
Ex. l. sequenti.

Tutor suspect: an sit remouendus uel ei da-
d: curator. & an tutori cofanguineo statũ cu accu-
sat suspect: remouenda sit administratio.

Tutor. Si tutor puit: p re-
mouetioez infamaref

meli: est sibi curatorem adiungi. b. d.
C. opp. s. e. l. i. s. ondimus: vbi legitim: remo-
uet. Glo. dicit q istud est cofiliu no preceptu.
& hac solutione approbat in. l. s. rã alio mo sol-
uit: ut distiguat an remouendus sit pp doluz: &
tuc cu de hoc infamaref no remoueat: ut h aut
ppter culpa: & tuc quia ex hoc no infamaf pot
remoueri: ut in p. rario: & istã tenet dy. puto sic
dicẽdu si quidẽ remoued: est propter culpa po-
test remoueri: ut dictu est. si ppter dolum tuc stat
in arbitrio iudicis: qa si quidẽ reperit dolum &
fraudẽ comiffã in magna re debet eu remouef:
si vero esset modicus dol: uel circa modicã rez
tuc debet ei curator adiungi. ut hic. & s. e. l. iij.
s. tutor q alimenta. & j. de pe. l. respiciendũ. s.
furta domestica. hoc eni an remoueri dbeat ar-
bitrio iudicis ponit. s. e. l. iij. s. tutor si inimic.
p hoc facit. j. ti. i. l. ppter litẽ. vbi distiguat an
sit lis magna uel parua q est inter tutorez & pu-
pillu: & ideo qñ formaf libellus sup accusatiõẽ
suspecti cõtra aliquẽ tutore cofanguineu pupil-
li. si quidẽ qd velit euz redarguere de culpa uel
negligentia tantũ secure pcludat q petit eu re-
moueri. si vero illi tutore dolum impingeret puto
pcedere. si sic cõcluderet peto eu remoueri uel
curatore adiungi sm q iudici videbit. C. Que-
ro an huic tutore p sanguineo statim cu postula-
tur suspect: dbeat interdici administratio. & vide-
tur q sic. ut. C. e. l. cu que. insti. e. s. si qd aut. j.
de sol. l. qd si forte. s. i. sed illas. It. itelligo i tu-
tore qui venit remouendus tunc enim pẽdente
litẽ interdicitur administratio: secus si remouẽ-
dus non venit: ut no. extra de offi. dele. c. vene-
rabil. dixi in. d. l. quod si forte. s. i. j. de solu.
Ex. l. sequenti.

An in causa suspecti possit interuenire procur.

Secreto. Post remotionem

non spectat ad tuto-
rem periculũ tutele. b. d. hic loquitur
post q quis est remotus. Glo. videtur itellige-
re q a die postulationis est quis suspectus. tuc
enim ei interdicitur administratio: ut insti. e. s.
si quis autem. quod itellige fieri per iudicem:
vt ibi & l. euz que. C. e. qd qñ fiat dixi. s. e. l. pri.
C. No. tñ istã glo. diligenter q inuit talẽ iter di-
ctionẽ fieri ab initio mote litis n expectata pte

i. l. si finita.
s. iul. d. d. i.
sec. l. 3. si faci
at mentionẽ
de bar. hic.
C. Noua ci-
tatio. & hec
q dicit bar.
hic limitant
ea q no. ipse
in. l. iij. s. fi
ad diẽ. s. re-
mili. p. qua
limitatiõẽ e-
text. i. c. ij. &
ibi not. io.
an. & anto. d.
bu. extra de
testi. cogen.
b. j. tu-
s. tor
balb.
facit istã. l.
fin. i. l. fi. ar-
bi. tu. & oio
ibi vidẽ & hic
in glo. quid
in plato vel
epo. & qdaz
obseruat ca-
nones. & qd
qñ pferit be-
neficiũ mdi-
gno vidẽ car.
i. cle. i. d. eta.
& qualita.

Qui ni-
hil & ob quã
culpã qd re-
moueat. vi.
de bar. in. l.
qd nerua in
pe. col. s. de
po. & add qd
vbi tutor si
accusat pro
pupillo vbi
pt accusare
remoueat vt
suspect. gl.
est & ibi bal-
i. l. fenatus.
C. qui accu-
sator
berib?
no. qñ
& vide istuz
tex. no. alle.
p do. anto. i.
c. cu olim. b.
arbi. d. quo
vide q dixi i
l. fi. cõuene-
rit. & re iud.
C. p. rario
rea. p. rario
fuga. Mo. q
fuga facit que
suspectu. de
quo vidẽ. j. d.
qñ. in. l. fi. &
ibi barto. et
doc. l. l. fi. C.
de rap. vir.
bar. l. l. lege
cornelia. j.
ad filie. & ibi
scripsi. & bar-
to. l. l. i. d. re.
eo. & ibi ba-
bel q fuga
post accusa-
tione no facit
reũ suspe-
ctum.
ADDE bal-
p filio. c. xxx
prio. volu. &
oldra. confi-
lio. l. v.
C. Itẽ si qd
remotionis
erit. No. mo-
du remouẽ-
di suspectuz
add bar. i. l.
cu q res. C.
de pcur. et
vide de hoc
bar. l. l. i. fi.
prin. ff. si qd
sus. d. & que
ibi dixi.
C. Habita i
quisitiõẽ. Et
vidẽ i. l. iij. s.
fi ad diẽ. de
re milit. & ibi
dixi.
C. Comina-
ri b. i. simili
voluit imo.

Secreto. distinguit. et ad istum tex. vide bar. in. l. i. iururandum qd ex conventione. §. si. in. iij. col. de iur. iur.
Est finitam. variatur qualitas. de qua materia vide que dixi in l. si constante. §. si bona. sol. ma.
Ibid. §. i. perator. Ad intellectū huius tex. et. l. iuris peritos. §. i. perator.

de exclu. tu. to. aduente: quia bar. in. l. i. iurur. §. de admi. tu. et in. l. si cuz. dotē. §. trās. grediamur. fo. mat. vide tur velle qd ista iura debeat intelligi qd pater teneat con sentire et ca uere pro fi lio tutore datiuo indt stincte. secus si pro testa mentario. d. l. i. iurur. q. dam tamen dicebant qd imo etiā nec in casu hu ius. l. pater teneatur cō sentire vel obligare: s; hic hoc erat ppter frau dem suā qd multum ap plaudet lit tere. limita tamen istuz tex. inquāru intelligitur prout bart. intellexit. nā fallit nisi fili us accepisset tutelam ta lis viri q redderet de decus gene ri suo. arg. l. iij. §. emā. ci. d. contra ta. et hoc qd tun cessaret ratō fraudis que erat hic in tex. ita vt detur neces sario conclu di per ea q no. bart. hic et i. d. §. trās. grediamur. bene facit i ar. l. nepos proculo. de ver. sig. Itē posset limi tari secūdo nisi iste fili habuisset tā tuz et tot bo na a patre q ex illis bōis posset caue re pro tute la administrā da ne pater pro filio du pluci onere grauef. ar. l. ticia. §. q in vita. d. le. ij. cum similibus. ita videtur etiā necesse cōcludi debere p no. p. bar. in d. §. trās. grediamur. et tūc et videt satis cessare animo fraudādi nō obstat qd tutela dicat necessaria. matrimoniu autē et receptio dotis p pns dicat voluntaria: vt pbat i. l. q. liberos. in. p. de ri. nup. qz sicut et nō d; cē pa ter impedimēto matrimonio: vt. d. l. q. liberos. q. sicut hic nō faceret: vt

statōe sup cā suspecti dū dicit ex eo ex quo cepit cā suspecti moueri. Querit glo. vtrū in causa suspecti possit iteruenire pcurator. Et rīdet q sic l; regula sit q i publicis iudiciis nō iterueniat pcurator. Tu dicas q siquidē pcurator interuenit ex parte rei. aut accusatio fiebat ad remotionē tātū: et tūc ē cā ciuil: merito pōt iterueni pcurator: ut. l. nō solū. §. si. s. de pcur. Si vero ageretur nō solū ad remouēdū s; etiā ad puniē dū. et tūc aduerte an imponat pena relegatiōis vel minor: et sic poterit iterueni pcurator uel nō vt. l. seruū quoq; §. publice. s. de pcur. et. l. pe. §. ad crimē. j. de publi. iudi. Si vero loq; ex pte accusatoris tūc nō pōt interuenire pcura tor: nisi agat ciuilitē: s; m q dicit in actionibus popularib: ut. l. licet. s. de pcur. qd aut glo. di cit hic q istud sit publicū iudiciū nō ē verū sim pliciter: ut plene examināui i. l. i. de publi. iudi. C. Alimo hec glo. colligit no. q ex eodē facto quis consequit penā et pmiū. remouet enī a tu tela qd ē pena: et pseq; liberationem a periculo qd est pmiū. C. Ad istud oppo. s. de nego. gef. l. siue hereditaria. D; circa hoc distinguit hic quod pōit i. c. qd ob gratiā. extra de re. iu. li. vi. Ex. l. sequenti.

Mulier agens i cāu. l. si constāte psequitur iudiciū ceptum mortuo marito abiq; eo q in cipiat s; hōdes cām. et an si pendēte iqtōe sup ueniat accusatio dbeat fillere iquisitio.

Est finitam. Finita cā lū tis finit istā ria. b. d. istā. l. itelligo qū accusabat so lū ad remouēdū. sec' si ad puniēdū: ga tunc re manet istantia ppter penaz. ar. l. vtiq; s. de rei vē. et. C. si re' uel accu. mor. fu. l. fin. et si pen. ap. mors iterue. l. iij. dy. iducit hāc. l. ad questionē. mulier pstante mrimonio cepit agere ptra mari tū dicēs eū vergere ad inopiā: ante finitā litē fi nitū est mrimoniū: querit an d nouo dbeat cau sam icipere ptra heredes an possit pseq; super prima istātia. ad istud videt ar. C. derei ux. ac. l. i. §. uideamus. s. de his q not. isa. l. si seru'. et de iud. l. tā ex dōtib'. In ptrariū facit. l. ista. ita dicit dy. pmiū puto uerius: ga actio de dote itē tabat i isto iudicio. ut. l. si constante. i. p. s. sol. ma. actō ergo nō uariat p mortē supueniētes s; uariat q̄litas. nā i p̄rio iudicio dbebat fieri cō dēnatō non ad plenariā restitutionē cū dos de beret deseruire oneribus matrimonij: ut. l. ubi. C. de iur. do. sed i secundo casu agitur ad resti tutōez plenariā. ergo agitur ex eisdem act. ut. s. de noxa. l. i. delictis. §. si detracta. C. Alitio dy. iducit i arg. ad aliam. q. si pendēte iqtōe sup ueniat accusatio: an debeat fillere iquisitio. de quo per eundem in. c. actum lūme. extra de re. iur. li. vi. et in. l. si maritus. §. i. j. de adul. et p cy. in. l. ea. quidem. C. de accu.

Ibid. A seruis pupilli pōt ingri et inuestigari de fraude tu toris. b. d. banc. l. intelligit glo. iudice

videt dicti voc. ita et nō d; cē impedimēto assumptōi tutele vt h; qd pcederet et si p̄rio p̄sset matrimoniu p' ea peteret q' paf se obligaret: q' tūc et voluntaria diceret pceptio dotis et p' matrimoniu cū d'pēdeat a p̄ctu qd ē voluntatis a p̄n. vt dicitur doc. i simili. l. si cū dotē. §. si paf. fo. m. i. §. rē. vl tio casu videt obflare. l. q. liberos: q' paf tūc nō cēt impedimētū matrimo

principaliter inquirente de fraudibus tutoris: vt no. in. l. iij. §. preterea. s. e.

Imperator. Pater cogit se ob ligat p filio tutore si est necesse. h. d. iste. §. que tene menti. Quidā non hnt hic istum. §. sed in. l. si quis tres. §. im perator. j. ti. i. sed cōter habetur hic.

De excusationibus tutorū. Rubric. Querit gl.

Erennius. qd d' mari to et vxore. Gl. dicit q' ipō ius nō te nenf. C. lōtra h op. d. l. marito. C de pcur. So. ut i gl. qd aliō i pcura tore. rō diuersitatis pōit in. l. marit'. C. q. da tu. pos. illa rō nō ē hā: ga illa rō nō ē sp̄ alis i pcura tore. Dic ergo q' rō magis ē i pcuratore: ga ci tius finit ex voluntate vxoris. istā rōnē reddidit ibi ddo. quā hic seq; dy. et spe. in. ti. de pcur. et ibi tāgit vna bona. q. l; breuiter p̄trāseat an possit maritus esse procurator ad lites. hoc āno solui.

Excusantur. Aides ergo quot debēt ef se liberi tpe excusatiōis. Cōtra hoc vī. l. libello amiffi. j. c. ad qd dico q' suffic' siue sint viui siue viui fingant. de quo dicitur i glo. Dicit hic qd pbat p instrū nungd p testes. glo. dicit q' sic. Ad hāc glo. adde quod no. in. l. ij. de fer. et no. in. l. cum circa. si minor se ma. dixit. et videt tex. in. l. omnes. C. de his qui ve. eta. impetra. Ex. §. sequenti.

Præiudicium concessum ob numerum filio rum an cesset si aliqui filij moriantur.

Non solum. Tu hēs h' p̄iucto. §. pxi. q' numer' libero rū d; cē tpe quo creat: l; filij moriāt postea uel pēdēte excusatiōe. et iō tex. iste fac' ad vtilē. q. sci tū q' numer' liberoz excusat a munerib' p̄rimo nialib'. mō iposita ē collecta: et postea filij mori unt: vī hīc tex. q' nihilomin' excusat. tū rīderi pōt ad hūc tex. q' tutela ē on' diuisibile: s; on' p̄rimoniale ē diuisibile: et iō si tpe collecte secū do iposite nō reperiant filij nō excusat. Jo. an. ponit istā. q. valde late in. c. decet concessum. d re. iur. li. vi.

Amplius. Hic d' q' tūc h; locū qū minores non excefferunt minorē etatē dicit: ut infra sex menses. Bar.

Trimus. Mo. bñ istā. l. q' no tabil' ē et mēti tenēda

tria onera. Querit gl. nū dus ordo excusatiōis inter gerētē et pa trē. Et glo. videt remittere. ista gl. nō declarat. et iō dicit ut no. in. l. i. de filiosa. miori. et qū pater pro eo teneatur. Ja. d. are. et que sit ratio hic di xi tibi iaz hoc anno.

Duas. Mo. istud principiū pro alijs officialib'. vide glo. que incipit: ordo. in. fi. quam

norib'. d' hif q. vt idi. et vīd pe. cy. et bal. l. l. gnālif. C. d' epi. et cle. i. q. illa. an cessate cā rē. vide plene que dixi in. l. si cum do: em. §. si maritus. so lu. ma. sed puto bar. bene dicere. p. l. cura. §. de h. de mune. et ho. d' et per. l. his oneribus. §. pe. de vaca. mune. Jim'. Istū tex. cū sua glo. no. alle. bar. in. l. ad monēdi. in. antepe.

mo. cogita. ADDE qd doc. cōif. l. l. si cū dotē. §. trās. gredia mur fo. ma. dicit q' si si l' nō posset matrimoniu p bē cōmod' q' paf cogit se obligare p dote restitu ēda alias sec' q' rō cessat i cāu pposito p. d. alex. th p' faciat: qz l; filia nubat abiq; dote p̄t tū petere dotē a patre vt pcludūt doc. l. i. fo. ma. et pau. d ca. p̄lio. c. xxxv. et th ces sat rō qz vof datur vt fa cili' maritū iuēiat. Itē p̄ fac' q' cōsul uit pau. de ca. p̄lio. cl. xxvi. q' si fi li' q' hē pa trē mēcca/ p̄tū nubat q' bona patris sūt obligata l; si p̄sērit vt posse dici q' si fili' acce pit p̄dignaz ex q' d iure canonico in matrimōio d' bē. si req. rif patri cō sēsus q' eod mō paf co gal se obli gare si aliter focer si vult sibi soluere dotez th qz idē ē i filia q' nubit sine p̄sētu patris tūc qz ces sat rō i p̄cedi tiua totalit matrimonij ar. no. i. c. ces site d' appel. De exclu. tu. to. Rubri. d' Ereni b' us. §. si solū. pōit ad. q. vi de q' dixi i. l. sciēdū. §. pol sefor. q. fatif. co. et vide bal. i. c. d' cet. i addi. d' re. iu. l. vi et bal. i. l. i. C. si ad uer. dli. et vi de ag. i. l. mi